

CEZA HUKUKU DERSİ

ARA SINAVI (3 Kasım 2010 saat 13.00)

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1- Aşağıda verilen cümlelerde kullanılan “suç” ve “ceza” kavramları ceza hukukundaki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Doğan Medya Grubu’na verilen rekor vergi cezası basın özgürlüğü alanındaki ihlallerin farklı yöntemlerle sürdürüldüğünü göstermektedir (18 Eylül 2009 tarihli İHD basın açıklaması)
- B) Allah cezanı verecek (İbrahim Tatlıses, *At Gitsin*, 1998)
- C) Fatmagül’ün suçu ne? (KanalD, Perşembe saat 20.00)
- D) Hakim Huriye Gülen bu kez ‘kaçak elektrik kullanımı’, ‘ruhsatsız silah bulundurma’ ve ‘silahla kasten adam yaralama’ suçlarından karşısına çıkan 3 kişiye, Atatürk portresini temizleme, okulda tamirat yapma ve DSİ bahçesini temizleme cezaları verdi. (Hürriyet, 30 Temmuz 2007)
- E) Nurgül Yeşilçay, A.A.B. hakkındaki “Onun kızlara düşkünlüğünü herkes bilir” sözleri nedeniyle bin TL tazminat ödemeye mahkûm edildi. (Habertürk, 31 Temmuz 2010)

DOĞRU CEVAP (D): Ceza hakim tarafından ve ceza kanununda yazılı suçların karşılığı olarak verilir. (A) şıkında vergi cezası idari bir yaptırımdır. (E) şıkındaki tazminat ise, ceza hukukuyla değil özeli hukukla ilgili bir konudur. (B) ve (C) şıklarında ise, suç ve cezanın sosyolojik ve dinsel anlamlarına yer verilmiştir.

2- Aşağıdakilerden hangisi yanlış eşleştirmedir?

- A) Cesare Beccaria --- *Suçlar ve Cezalar Hakkında*
- B) Filippo Gramatica --- *Toplumsal Savunma İlkeleri*
- C) Jeremy Bentham --- Klasik Okul
- D) Cesare Lombroso --- Pozitivist Okul
- E) Vincenzo Manzini --- Toplumsal Savunma Akımı

DOĞRU CEVAP (E): Manzini, neo-klasik (üçüncü yol) akımının temsilcilerindendir. Klasik okul temel alınarak, pozitivistin kabul edilebilir yönleri dikkate alınarak, üçüncü bir okul geliştirilmiştir.

3- Aşağıdakilerden hangisi ceza hukukunun amacı olamaz?

- A) Kamu düzenini ve güvenliğini sağlamak
- B) Toplumsal barışı korumak
- C) İbret oluşturarak suç işlenmesini önlemek
- D) Bireyin ıslahını sağlayarak bir daha suç işlemesini önlemek
- E)

DOĞRU CEVAP (E): Ceza hukukunun amacı, “Ne pahasına olursa olsun adaleti sağlamak” olamaz. Adaleti sağlamak olur. Bu da hukuk çerçevesinde ve temel ilkeler doğrultusunda olabilir.

4- Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ceza hukukunda sadece lâfzî (sözel) yorum yapılabilir, amaçsal yoruma (ratio legis) yer yoktur.
- B) Hâkimlerin bağımsız ve tarafsız olması hukuk devleti ilkesinin olmazsa olmaz bir sonucudur.
- C) Ceza hukukunda kıyas yasaktır ancak genişletici yorum yapılabilir.
- D) Faruk Erem Türkiye’de ümanist ceza hukuku anlayışının ilk temsilcilerindendir.
- E) Ceza hukukunda ceza, kusurun derecesini aşamaz.

DOĞRU CEVAP (A): Ceza hukukunda amaçsal yorum (ratio legis) mümkündür.

5- Türk vatandaşı olan A, yurt dışında bulunduğu sırada yabancı ülke kanununa göre suç, TCK’ye göre suç olmayan bir eylemde bulunmuş ve Türkiye’ye dönmüştür. Buna göre aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Fiil TCK’ye göre suç olmadığı için işlem yapılmaz
- B) Faile göre şahsılık ilkesi
- C) Mağdura göre şahsılık ilkesi
- D) İkame yargı yetkisi
- E) Mülkiyet ilkesi

DOĞRU CEVAP (A): TCK’ye göre suç teşkil etmeyen bir konuda faile ceza verilemez. Yurt dışında suç işleyen vatandaş için TCK, m. 11 hükümleri uygulanır.

6- Suçluların geri verilmesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Terör suçlarında geri verme olmaz
- B) Mali suç işleyen geri verilmez
- C) Siyasi suçlu geri verilmez
- D) Fiil her iki ülke ceza hukukunda da suç kabul edilmelidir
- E) Vatandaş geri verilmez

DOĞRU CEVAP (A): Terör suçlarında geri verme mümkündür. “Geri vermeme” ilkeleri arasında terör suçları bulunmamaktadır. Siyasi saikle bile olsa, terör suçları geri vermeye tabidir.

7- Ceza kanununun zaman bakımından uygulanmasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Lehe olan kanun geriye yürür
- B) Aleyhe olan kanun geriye yürümez
- C) Bir suç işlendikten sonra kanun değişmişse, her iki kanunun sadece lehe olan hükümleri faile uygulanır
- D) Geçici bir ceza kanunu yürürlükteyken işlenen bir suç için, kanun yürürlükten kalksa bile geçici kanun hükümleri uygulanır
- E) Fiilin işlendiği sırada yürürlükte bulunan kanun fazla ceza, yeni kanun daha az ceza öngörüyorsa lehte olan uygulanır

DOĞRU CEVAP (C): Lehe kanun uygulamasında her iki kanunun lehe olan hükümleri değil; bütün sonuçlarıyla en lehte olan kanunun, yani lehteki bir kanun uygulanır.

8- Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde suçun asli unsurlarından söz edilmemiştir?

- A) Kusursuz suç ve ceza olmaz.
- B) Bir fiilin suç sayılabilmesi için objektif cezalandırılabilir olması gerekir.
- C) Bir fiilin suç kabul edilmesi ancak kanunda yapılan davranış modeline tıpa tıp uymasıyla mümkündür
- D) Fillin suç sayılması ancak hukuk düzenine aykırı olmasıyla mümkündür.
- E) Suç, insan iradesinin dış dünyada sonuç doğruna bir eylemdir.

DOĞRU CEVAP (B): Objektif cezalandırılabilirlik suçun asli unsurlarından değildir. (A) şıkkında kusur-suçun manevi unsuru; (C) şıkkında tipiklik-suçun kanuni unsuru; (D) şıkkında hukuka aykırılık unsuru ile (E) şıkkında ise hareket-suçun maddi unsuruna yer verilmiştir.

9- TCK, m. 81’de düzenlenen “kasten adam öldürme” suçuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) serbest hareketli suç – netice suçu – zarar suçu
- B) çok hareketli suç – seçimlik hareketli suç – hareket suçu
- C) serbest hareketli suç – netice suçu – tehlike suçu
- D) serbest hareketli suç – hareket suçu – zarar suçu
- E) tek hareketli suç – ani suç – hareket suçu

DOĞRU CEVAP (A): Serbest hareketli, çünkü öldürme fiili için belli eylem modeli öngörülmemiş. Öldürme herhangi bir hareketle işlenebilir. Netice suçu, çünkü madde bir kişinin bir şeyi yapması değil, bir insanın ölmüş olmasını yani hareketi değil, sonucunu düzenliyor. Zarar suçu, suçun gerçekleşmesi için mutlaka maddede öngörülen hukuki değer (burada insan hayatı) zarar görmesi gerekiyor. Yani adam öldürme suçu, öldürme tehlikesinin bulunmasıyla gerçekleşmez, mutlaka zararın ortaya çıkması gerekir.

10- Aşağıdakilerden hangisi hukuka uygunluk sebebi değildir?

- A) Yetkili bir merciin emri
- B) Meşru savunma
- C) Zorunluluk hali
- D) Hakkın kullanılması
- E) Hata (yanılma)

DOĞRU CEVAP (E): Hata (yanılma) hukuka uygunluk sebebi değildir.

OLAY SORULARI

- Aşağıda 2 adet olay verilmiş ve arkasından 8 ve 7 adet soru sorulmuştur.
- Soruların cevapları sadece DOĞRU ya da YANLIŞ şeklindedir. Sizden hiçbir şekilde gerekçe istenmemektedir. Kâğıdın bir yerine açıklama yapmak için zaman harcamayınız.
- Soruların cevaplarını CEVAP KÂĞIDINA işaretlemeyi unutmayınız.
- Olay sorularında cevaplandırma sadece verilen bilgiye göre yapılır. Verilen bilgiler kesinlikle doğru kabul edilir ve üstüne başka bir bilgi eklenmez.
- Suçun ispatı ceza hukuku değil, ceza muhakemesinin konusudur.

- Soruyu anlamak sınavın bir parçasıdır.

OLAY - 1:

Atkulu, Beykusun'un üniversiteden arkadaşıdır ve ona karşı aşk beslemektedir. Beykusun, Celil ile evlenmiş ve Dilruba adında bir kız çocuğu olmuştur. Atkulu uzun süre Beykusun'u takip eder ve onun kocasının şehir dışında olduğu bir zamanda, bakkala ekmek almak için dışarı çıktığı bir an Beykusun'u kaçırmak ister. Yanında taşıdığı ruhsatsız tabancasını gösterdiğinde Beykusun karşı koyamaz ve Atkulu onu zorla bir dağ evine götürür. Atkulu, aşkını ilan etse de Beykusun'u ikna edemez. "Ya benimsin ya kara toprağın" diyerek zorla Beykusun'a sahip olmaya çalışır. Atkulu dirençle karşılaşınca, Beykusun'un elbiselerini yırtar ve vurduğu tokatla burnunu kırar. Tam ona sahip olacakken, yaptığından pişman olur ve vazgeçer. Gece olduğunda Atkulu'nun uyuduğu bir an bağlı ellerini çözen Beykusun evden kaçmayı planlar. O sırada bir balta bulur ve geri döner. Balta ile önce Atkulu'nun ayağını keser, baltayı tam kafasına vuracakken, Atkulu tabancasıyla Beykusun'u öldürür. Beykusun'un kaçırılmasından sonra evde yalnız, bakımsız ve aç kalan bebek Dilruba ölür. Bunu sonradan öğrenen Atkulu duruma çok üzülür. Şehir dışından dönen Celil hem karısının hem de çocuğunun öldüğünü öğrenince dayanamaz, intihar eder ve ölür.

- 1- Atkulu ruhsatsız silah taşımak suçundan ayrıca cezalandırılmaz, suçların fikri içtması gereği en yüksek cezayı gerektiren suçtan cezalandırılır. (D/Y)

YANLIŞ: Fikri içtima, bir fiilin birden fazla suç oluşturması durumunda, sanığın en yüksek cezayı gerektiren fiilden cezalandırılmasıdır. Faile ruhsatsız silah taşımak suçundan ayrıca ceza verilir.

- 2- Atkulu kendi hatasından dolayı meşru savunmada bulunduğu için, Beykusun'u öldürmesine TCK'nin 25. maddesindeki meşru savunma hükümleri uygulanmaz. (D/Y)

YANLIŞ: Kişi kendi hatası sonucu meşru savunma durumunda kalmışsa bile, TCK m. 25 uygulanır.

- 3- Atkulu'nun işlediği hürriyetinden yoksun bırakma suçu Beykusun'un ölümüyle tamamlanmıştır. (D/Y)

DOĞRU: Kesintisiz suçlarda, suçun tamamlanması kesintinin bittiği anda gerçekleşir.

- 4- Atkulu TCK 102. maddede yazılı suçtan gönüllü vazgeçmiştir. Bu suçla ilgili olarak TCK m. 36 hükümleri uygulanır. (D/Y)

DOĞRU: Ahmet'in icra hareketini başlatmasıyla, TCK m. 105'teki suç gerçekleşmiştir. Ancak TCK 102 için gönüllü vazgeçme söz konusudur.

- 5- Dilruba'nın aklıktan ölümüyle, Atkulu'nun Beykusun'u hürriyetinden yoksun bırakma fiili arasında nedensellik vardır. Dolayısıyla Atkulu, Dilruba'nın ölümünden tam sorumludur. (D/Y)

YANLIŞ: Hürriyetinden yoksun bırakma fiili ile TCK 83. maddedeki suç arasında bir illiyet yoktur. Failin bunu sonradan öğrenmesinden ve üzüntü duymasından, Dilruba'nın ölümünü istemediği anlaşılıyor.

- 6- Beykusun, Atkulu'nun kafasına baltayla vurarak öldürseydi, meşru savunma hükümlerinden yararlanacaktı. (D/Y)

YANLIŞ: TCK, m. 25'teki meşru savunma hükümlerinden yararlanabilmek için saldırının devam etmesi gerekir. Aksine Beykusun, kaçma imkanı varken bunu kullanmayıp, Atkulu'nu kasten öldürmek istemiştir.

7- Atkulu'nun gerçekleştirdiği fiiller ile Celil'in ölümü arasında bir nedensellik olduğundan Atkulu ayrıca TCK m 84'te yazılı suçtan da sorumludur. (D/Y)

YANLIŞ: TCK, m. 84 intihara teşvik ve tahriki suç saymaktadır. Atkulu'nun fiili bu kapsamda değerlendirilemez.

8- Olayın tamamı böyle olduğu varsayıldığında Atkulu sadece, ruhsatsız silah taşımak, Beykusun'u hürriyetinden yoksun tutmak, yaralama ve cinsel taciz suçlarından sorumludur. (D/Y)

DOĞRU: Atkulu'na başka bir suç atfedilemez.

OLAY – 2:

Eczacı kalfası Memiş, çalıştığı Mübahat'a ait eczanenin kasasından her iş çıkışı belli bir miktar para aşırılmayı alışkanlık haline getirmiştir. Bu fiil 15 kez tekrar ettikten sonra, bir akşam mesai bitiminde kasanın yanlışlıkla kilitlenmesi üzerine Memiş eline geçirdiği bir tornavida ile kasayı açmayı başarmıştır. Bu arada kasanın kilit mekanizması bozulmuştur. Memiş kasadan bulduğu bir yüzüğü cebine atarak, eczaneden ayrılır. Ertesi gün kuyumcuya gittiğinde yüzüğün kendi yüzüğü olduğunu fark eder ve bozdurmaktan vazgeçer. Olan biteni uzun zamandır gözlemlemekte olan eczacı Mübahat, eczaneye döndüğünde Memiş'in üzerine yürür ve kafasına ağaç sopayla vurmaya başlar. Memiş'in başı kanar. Memiş, Mübahat'a galiz küfürler ve sinkaf eder. Eczaneden kaçmaya çalışırken, eczaneye ilaç almaya gelen polis Lemi tarafından yakalanır. Mübahat yaptığı hırsızlıklar ve galiz küfürler, sinkaf nedeniyle Memiş'ten şikâyetçi olur. Durumu önceden fark ettiğini fakat sesini çıkarmadığını ancak kasanın kilidini kırmasının affedilemeyeceğini söyler. Kafasına sopayla vurması nedeniyle de Memiş Mübahat'tan şikâyetçi olur.

1- Memiş'in işlediği hırsızlık, mala zarar verme ve hakaret suçları hep aynı kişiye yönelik olduğu için zincirleme suç kabul edilir ve tek suçtan ağırlaştırılmış ceza verilir. (D/Y)

YANLIŞ: Zincirleme suç sayılabilmesi için aynı filer olması gerekir

2- Memiş'in yaptığı hırsızlıkların farkında olduğu halde eczacı Mübahat'ın polise haber vermemesi, TCK, m. 280'de yazılı sağlık mesleği mensubunun suçu bildirmemesi suçunu oluşturur. (D/Y)

YANLIŞ: TCK, m. 280 alelade suçlar için değil, sağlıkla ilgili suçlar içindir.

3- Memiş'in yüzüğü alması ancak bozdurmaması hırsızlık değil hırsızlığa teşebbüs sayılabilir. (D/Y)

YANLIŞ: Yanılma söz konusudur, faile ceza verilmez.

4- Mala zarar verme şikâyete bağlı bir suçtur. Mübahat burada şikâyette bulunmadığından, Memiş mala zarar verme suçundan cezalandırılmaz. (D/Y)

DOĞRU: TCK, m. 151/1. Mala zarar verme suçunun cezalandırılabilmesi için şikâyet ön şarttır. Burada mağdur şikâyette bulunmamıştır.

5- Memiş'in kafasına sopayla vuran Mübahat silahla yaralama suçundan cezalandırılır. (D/Y)

DOĞRU: TCK, m. 86/3e. TCK, m. 6/1 (f-4): "Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler" derken, yaralamak amacıyla kafaya vurulan sopa da "silah" kabul edilir.

6- Memiş hakareti Mübahat'ın kendisine yaptığı saldırı üzerine yaptığından ona ceza verilmez. (D/Y)

DOĞRU: TCK, m. 129/2.

7- Memiş'in yaptığı hırsızlıklar zincirleme suç olduğundan Mübahat sadece en yüksek miktardaki hırsızlık fiiline yönelik tazminat davası açabilir. (D/Y)

YANLIŞ: Mağdur bütün zararlarına karşı tazminat davası açabilir. Böyle bir sınırlama yoktur. Zincirleme suç da böyle bir sonuç doğurmaz.

YABANCI DİL SORULARI (10 puan):

Aşağıda yabancı dilde verilen sözcüklerin Türkçe karşılıklarını yazınız.

nullum crimen sine lege	: Kanunsuz suç olmaz	misdemeanour	: Kabahat
ne bis in idem	: Bir fiilden bir ceza verilir ilkesi	mens rea	: Suçun manevi unsuru
crime	: Suç	attempt	: Teşebbüs
penal code	: Ceza Kanunu	criminal jurisdiction	: Ceza mahkemesi (yargısı)
felony	: Cürüm (ağır suç)	extradition	: Geri verme

LÜTFEN CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

BAŞARILAR